

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

VI. Brevis & nova interpretatio canonis sexti Nicæni, ex Ruffino. Idem jus Alexandrino in Ægyptiaca Diœcesi competit, quod Romano in Urbicaria. In ceteris non componuntur invicem. Novatorum argutia ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

desit cura pastorum. Vnde colligitur eundem ordinem observatum in Diœcesi Vrbicaria, seu in decem provinciis suburbicariis.

V I. Quare, ut explicatio canonis sexti in pauca contrahatur, rectissimè & ex usu recepto Rufinus componi inter se Alexandrinum & Romanum Episcopum in eo scripsit, quòd ille Ægyptiæ Diœceos *ἑξῆς* habere debeat, eodem jure quo Episcopus Romanus utebatur in Diœcesi Vrbicaria, seu ut Rufinus elegantissimè loquitur, in *Ecclesiis suburbicariis*, id est, in iis Ecclesiis quæ decem provinciis suburbicariis continebantur. Earum enim provinciarum & synodus, & ordinatio, & plena liberâque administratio ad Episcopum Romanum pertinebat, ut Episcopo Alexandrino in Ægyptiæ Diœcesi, & Antiocheno in Orientali. Sapienter autem Rufinus comparationem his finibus coercuit, quia scilicet uberiori jure fruebatur Romanus Pontifex quàm ceteri Diœcefeon singularum Exarchi. Etenim & plures majoresque Diœceses tenebat, ut cum Synodo Arelateni loquar, & principatum totius Ecclesiæ gerebat: in quibus duobus capitibus, duos illos Patriarchas cum Romano non componi, Rufinus censuit; sed tantum ratione habita Ecclesiarum suburbicariarum.

Vtus est hac voce Rufinus in superhabito discrimine quod inter *suburbicarias* & *urbicarias* regiones à viris eruditis est animadversum: qui suburbicarias dici eas quæ non longè abessent ab urbe, adnotarunt; Vrbicarias verò, quæ Vicario Vrbis parebant. Ceterum hanc *περιορισμῶν* anxie & scrupulosè observavit ille Canonum Interpres Dionysio antiquior, qui sexti canonis Nicæni sententiam his verbis expressit: *De primatu Ecclesiæ Romanæ, & aliarum civitatum Episcopis. Antiqui moris est ut Episcopus urbis Romæ habeat principatum, ut suburbicaria loca & omnem provinciam sua sollicitudine gubernet.* His verbis, in quibus explicandis frustra viri eruditi laborarunt, metropolim & Diœcesim Romani Episcopi designavit. Per loca suburbicaria, regiones illas quatuor intellexit quæ aliquot civitatibus adjectis, integram metropolim Romanam è sexaginta novem episcopatibus constitam constituunt, ut dixi superius. Per provinciam autem, more suo Diœcesim significat, nempe Vrbicariam. Solet enim Interpres ille *διοικήσεις* vocem, quæ in Concilij Constantinopolitani canone 11. & in c. 1x. & xvii. Concilij Chalcedonenis extat, provincie vocabulo explicare, ut vidimus in veteri MS. codice. Itaque ex sententia hujus interpretis, nostra opinio, Rufinique com-

paratio, omni ex parte confirmatur.

Hæc distinctio, quæ nondum, ut existimo, observata fuit, Novatorum argutias refellit; qui comparationem trium Patriarcharum ea conditione institutam purant à Concilio Nicæno, ut primas quidem partes Romanus obtineret; ceterum in sua Diœcesi quisque summo jure cum sua synodo uteretur. Perpicere enim debuerant mores antiquos hoc canone firmari, atque adeo totam, quantacunque erat, Romani Pontificis auctoritatem. Quare prudenter Rufinus non in omnibus articulis, sed in eo jure Patriarchico quod obtinebat in Diœcesi Vrbicaria, Romanum Pontificem cum Alexandrino Episcopo conferri adnotavit.

V II. Si quis autem jus præcipuum Romani Pontificis in ceteras Occidentis provincias curiosus expendat, summum quidem illud esse reperiet; sed non ita explicatum, ut synodos ordinationesque Episcoporum sibi asciceret, quemadmodum in suburbicariis provinciis.

In majoribus tantum causis, in legibus ferendis, in Relationibus discutiendis, ad conservandam unitatem Ecclesiæ, auctoritas illa Patriarchica versabatur. Hac ratione Concilia Gallicanæ, Africanæ, & ceterarum Diœcefeon cum Romanis Conciliis connectebantur: ita ut plena synodus Occidentalium è Synodo Romana constaret, conjunctis ceterarum Diœcefeon synodis; quæ, si de causa communi ageretur, per Legatos decreta sua referebant. Hæc est sententia Concilij illius Romani quod sub Agathone habitum est adversus hæresim Monothelitarum; cujus epistola synodica ad Constantinum Pogonatum Imperatorem missa, & Actis sextæ Synodi inserta, testatur omnes illas synodos quæ per Occidentis & Septentrionis provincias ad Oceanum usque porrectas ab Episcopis coguntur qui apud Longobardos, Scavos, Francos, Gothos, atque Britannos degunt, ad synodum apostolicæ sedis pertinere. Cum enim moram Legatorum excusaret, quos à synodo Romana Constantinus expectabat; *Numerosa multitudo nostrorum, inquit, usque ad Oceani regiones extenditur, cujus itineris longinquitas in multi temporis cursum protelatur. Sperabamus deinde de Britannia Theodororum confamilium & coepiscopum nostrum magna in sula Britannie Archiepiscopum & Philosophum, cum aliis qui ibidem usque hæctenus demorantur, exinde ad nostram humilitatem conjungere, atque diversos hujus Concilij Episcopos in diversis regionibus constitutos, ut à generalitate totius Concilij servilis*

Rufinus lib. 10.
110. cap. 6.
Ut apud Alexan-
drinum & in Vr-
be Romæ venis-
simum serva-
tum, ut lib. 1. c. 22.
ri. vel hic suar-
bicularum Ecclē-
siam cum sollicitudi-
ne gerat.

Antiquior Interpres
Canon. MS.

In dicto Cod.
Exarchum Diœce-
seos, cujus men-
tio in c. 17. Con-
cilij Chal. Vetus
il e Interpres ten-
dit, primam fe-
dem provinciam.

Epistola Agatho-
nis & Synodi Ro-
manæ Ad 4.
Concilij vi. ead-
em sententiam
de illis mlti
Amplicius
Sed et, infra h
diœcesis
etiam in d
pote calipari
y...